

Forsyningstilsynet

Produktfordelingen på det danske detailmarked for naturgas i 2017

ANALYSE

DEN 28. NOVEMBER 2018

FORSYNINGSTILSYNET
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@forsyningstilsynet.dk
www.forsyningstilsynet.dk

RESUMÉ

Forsyningstilsynet har analyseret, hvilke produkter forbrugerne får leveret på detailmarkedet for naturgas.

Analysen viser, at detailmarkedet har forandret sig grundlæggende siden 2012, som var det sidste år med den oprindelige ordning med forsyningspligt, hvor størstedelen af forbrugerne automatisk fik leveret et gasprodukt, som var prisreguleret af Forsyningstilsynet.

I 2016 og 2017 modtog 94 pct. af kunderne et handelsprodukt, og antallet af kunder med handelsprodukter er dermed mere end fire gange så stort som i 2012. Handelsprodukter udbydes frit på det kommercielle marked og reguleres ikke af Forsyningstilsynet.

Den store stigning i antallet af kunder med handelsprodukter skyldes især, at kunderne modtager et ureguleret handelsprodukt fra samme gasleverandør, når perioden med tilbagefaldsprodukt udløber, hvis kunden ikke aktivt vælger et andet gasprodukt. Et tilbagefaldsprodukt er et prisreguleret produkt, som gasleverandøren skal tilbyde kunden, hvis gasleverandøren ønsker at beholde kunden, når perioden med forsyningspligt udløber.

Analysen viser desuden, at 97 pct. af gasvolumen i 2017 er solgt på handelsprodukter, og at antallet af gaskunder har været på omkring 400.000 siden 2012.

PRODUKTFORDELINGEN PÅ DETAILMARKEDET FOR NATURGAS

Forsyningstilsynet har analyseret, hvordan produkterne på det danske detailmarked for naturgas fordeler sig i forhold til kunder og gasvolumen. Analysen er baseret på oplysninger fra Energistyrelsen og Energinet.

Data består af gasleverandørernes egne indberetninger om antal kunder og solgt volumen samt oplysninger fra Energinet om den samlede gasvolumen leveret til det danske distributionsnet, dvs. forbruget til slutkunder og store kraftværker.

Antallet af gaskunder har været på omkring 400.000 siden 2012, men mængden af forbrugt gas er dog faldet fra 2,7 mia. m³ i 2012 til 2,2 mia. m³ i 2017.

Ud over dette forbrug på detailmarkedet har tre store kraftværker et samlet gasforbrug på ca. 0,2 mia. m³ i 2017. Det samlede gasforbrug i Danmark er derfor 2,4 mia. m³ i 2017.

PRODUKTER PÅ DET DANSKE DETAILMARKED FOR GAS

Gaskunderne kan vælge mellem forsyningspligtprodukter, tilbagefaldsprodukter og handelsprodukter.

FORSYNINGSPLIKTPRODUKTER

Forsyningspligt betyder, at en gasleverandør mod et fast pristillæg forpligter sig til at levere gas til de kunder, der ikke har en anden gasleverandør. Forsyningspligten bliver tildelt efter udbud til den gasleverandør, der tilbyder den laveste pris. En gasleverandør med forsyningspligt skal tilbyde et tilbagefaldsprodukt til sine kunder, når perioden med forsyningspligt udløber.

I Danmark findes tre bevillingsområder for forsyningspligtprodukter:

1. Det sydlige Jylland samt det vestlige Sjælland
2. Nord- og Midtjylland samt Hovedstadsområdet
3. Fyn

Der udbydes ét forsyningspligtprodukt i hvert af de tre bevillingsområder.

En kunde modtager et forsyningspligtprodukt, hvis:

- Kunden aktivt vælger et forsyningspligtprodukt
- Kunden flytter til - eller inden for et bevillingsområde uden at indgå en aftale med en gasleverandør.
- Kunden ikke længere har en aftale med en gasleverandør.

Energitilsynet fastsætter ikke priserne på forsyningspligtprodukter, men fører tilsyn med, at de ikke overstiger summen af engrosprisen på gas, udgiften til transmission af gassen og et tillæg fastsat ved udbuddet mellem gasleverandørerne. Tillægget er leverandørens dækningsbidrag og skal dække leverandørens omkostninger og eventuelle fortjeneste.

Bevillingerne til at udbyde forsyningspligtprodukterne i de tre områder var i udbud første gang i 2013 og senest i 2016. Ved den første udbudsrunde, der fastlagde fordelingen af bevillinger fra den 1. maj 2013 til den 30. april 2016, bød Energi Fyn Energi-handel (tidligere NGF Nature Energy) det laveste pristillæg og vandt bevillingerne i alle tre områder.

Ved den anden udbudsrunde i 2016 blev både Energi Fyn Energihandel og Ørsted (tidligere DONG Energy) tildelt bevillinger. Energi Fyn Energihandel vandt bevillingen til det sydlige Jylland samt det vestlige Sjælland, mens Ørsted vandt bevillingerne til de to øvrige bevillingsområder. Det er således Ørsted og Energi Fyn Energihandel, der udbyder forsyningspligtprodukter i perioden fra den 1. maj 2016 til den 31. marts 2019.

Før det første udbud af bevillinger til at levere forsyningspligtprodukter i 2013 blev priserne på forsyningspligtprodukter fastsat ud fra gasleverandørernes omkostninger.

TILBAGEFALDSPRODUKTER

Når en gasleverandørs forsyningspligtbevilling udløber – og gasleverandøren ønsker at beholde kunden - skal gasleverandøren tilbyde kunden et tilbagefaldprodukt. Pris og vilkår for tilbagefaldproduktet skal svare til pris og vilkår for forsyningspligtproduktet indtil udløbet af den efterfølgende periode for forsyningspligtbevilling, dog højst i tre år.

Tilbagefaldsprodukterne kan vælges af alle kunder. Forsyningstilsynet fastsætter ikke priserne på tilbagefaldsprodukter, men fører tilsyn med priserne på samme måde, som Forsyningstilsynet fører tilsyn med priserne på forsyningspligtprodukter.

HANDELSPRODUKTER

Produkter udbudt på det kommercielle marked betegnes handelsprodukter og kan frit vælges af forbrugeren.

Når perioden med tilbagefaldsprodukter udløber, kan gasleverandørerne frit ændre vilkår og priser under hensyn til gældende forbrugerretlige regulering. Produktet er derefter ikke længere et tilbagefaldsprodukt, men er derimod et ureguleret handelsprodukt.

Forsyningstilsynet fører ikke tilsyn med priserne på handelsprodukter.

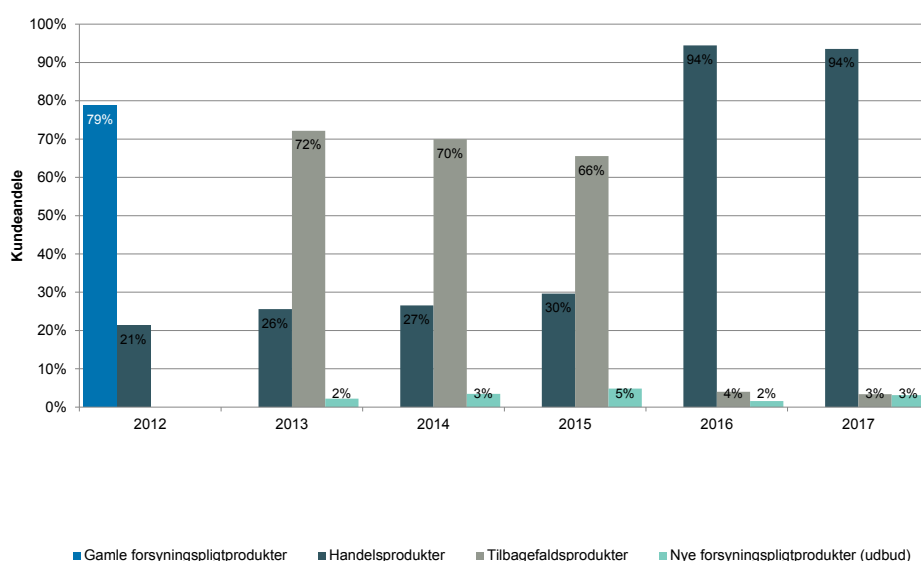
FORDELING AF KUNDER PÅ PRODUKTER

Analysen af fordelingen af kunder på de forskellige produkttyper i 2017 viser, at 94 pct. af kunderne modtog et handelsprodukt, 3 pct. modtog et tilbagefaldsprodukt, og andre 3 pct. modtog et forsyningspligtprodukt.

I 2012 modtog 79 pct. af de danske gaskunder et forsyningspligtprodukt, mens 21 pct. modtog et handelsprodukt.

Fordelingen af kunder på de forskellige produkttyper i perioden 2012-2017 er vist i figur 1.

FIGUR 1 | FORDELINGEN AF KUNDER PÅ DE TRE PRODUKTTYPER, 2012-2017

Kilde: Forsyningstilsynet, baseret på data indberettet af gasleverandører til Energistyrelsen.

Noter: 1) Antallet af kunder er opgjort og indberettet ved udgangen af året. 2) Nye forsyningspligtprodukter og tilbagefaldsprodukter blev udbudt den første maj 2013 efter den første udbudsrunde og igen den første maj 2016 efter den anden udbudsrunde.

I 2013 blev alle kunder med et forsyningspligtprodukt automatisk overført til et tilbagefaldsprodukt, hvilket forklarer det store fald i andelen af kunder med forsyningspligtprodukter i 2013.

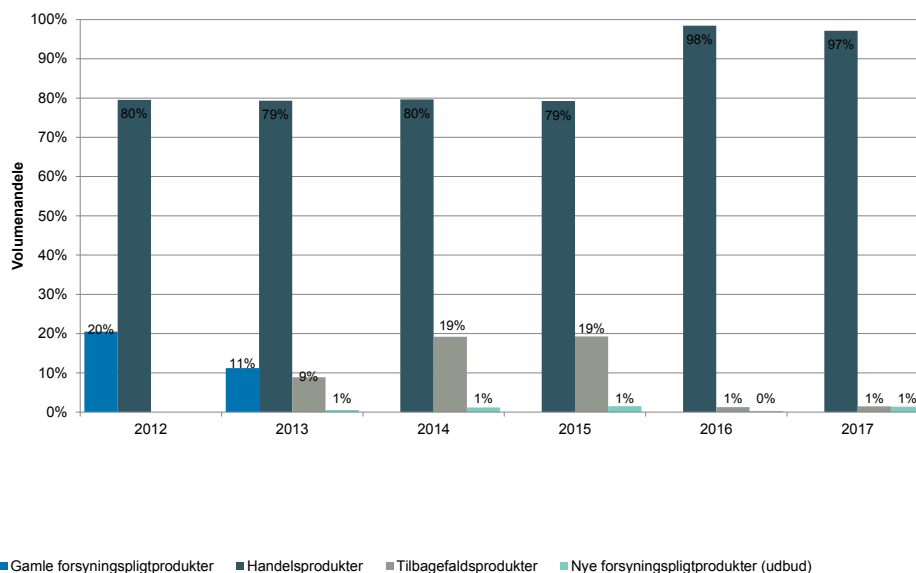
I 2016 ses en meget stor stigning i andelen af kunder med handelsprodukter, fordi tilbagefaldsprodukterne overgik til at være handelsprodukter i forbindelse med den anden udbudsrunde af forsyningspligten. Langt størstedelen af gaskunderne befinder sig derfor nu på uregulerede handelsprodukter.

FORDELING AF VOLUMEN PÅ PRODUKTER

I 2017 blev 97 pct. af den leverede volumen solgt via handelsprodukter, jævnfør figur 2.

Målt på volumen udgør handelsprodukter nu stort set hele naturgasmarkedet. I perioden 2012-2015 udgjorde handelsprodukter ca. 80 pct. af den solgte volumen, men i 2016 steg volumen på handelsprodukter meget, da tilbagefaldsprodukterne overgik til at være handelsprodukter i forbindelse med den anden udbudsrunde af forsyningspligten i 2016.

FIGUR 2 | FORDELING AF VOLUMEN/FORBRUG PÅ DE TRE PRODUKTTYPER I PERIODEN 2012-2017

Kilde: Forsyningstilsynet, baseret på data fra Energinet og indberetninger fra gasleverandører til Energistyrelsen.